

DO KRIMINÁLU V ŘEHOLNÍM ROUCHU

„Kříže jsou součástí života.“

„Tak tiše, jak mezi námi žily, tak tiše a nepozorovaně se kdysi z našeho života vytratily. Nesmělo se o nich psát ani v tisku, nesmělo se o nich oficiálně mluvit; byly rozprášeny a znovu soustředěny na profánních pracovištích, byly od ostatních lidí odděleny neviditelnou zdí...“ Těmito slovy připomíná osud československých řádových sester v Literárních novinách z července 1968 publicista L. Bumba. V krátké době pražského jara přestala být jejich existence sice na nějaký čas zamlčována, ale brzy upadly na dalších 21 let opět zcela v nemilost. Perzekvovány byly i řeholní sestry Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, mezi nimi i Terezie Edigna Bílková.

XXX

Komunisté se na začátku padesátých let 20. století domnívali, že náboženství dříve nebo později vymizí, a počítali s tím, že členové církevních řádů, tedy řeholní bratři a sestry se stanou státními zaměstnanci, vzdají se svých církevních slibů a nastoupí do továren mezi dělníky. V roce 1950 v několika vlnách Státní bezpečnost uzavřela 219 klášterů

a tisíce řeholníků internovala, ale tím je ze společnosti „nevymazala“. V továrnách duchovní odmítali svléknout řeholní roucha, nechodili do práce na církevní svátky a vzdorovali i dalšími způsoby. Tyto skutečnosti byly zejména během posledních třiceti let připomínány nejen v literatuře faktu, ale staly se i tématy filmových, televizních či prozaických děl. (Velký ohlas měl např. román Kateřiny Tučkové *Bílá voda* z roku 2022.) Přesto každý další z několika tisíců osudů takto postižených žen a mužů je jedinečný a stojí za to mu věnovat pozornost. Protože skutečnost bývá často stejně poutavá jako fikce, jako např. v případě životního příběhu Terezie Edigny Bílkové.

JE TO TAJEMSTVÍ BOŽÍ

Terezie se narodila 16. září 1916 v Metylovicích u Frýdlantu nad Ostravicí jako poslední z devíti dětí obuvníka Bílka. Maminka zemřela záhy po jejím narození. Vychována byla v prostředí, kde sice platilo Desatero, ovšem spíše z ohledu na tradice než ve skutečném zápalu víry. Terezie se přesto už v osmnácti letech rozhodla pro život zasvěcený výhradně Bohu a bližním a tento ideál se jí stal životním posláním. Proč? Na tuto otázku odpovídá: „Těžko říct, to je tajemství Boží.“ Otec její odhodlání nesdílel, proto vstoupila do noviciátu Kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského až v jednadvaceti letech, tedy když se stala plnoletou. (Plnoletost tehdy úředně začínala 21. rokem.)

Na tomto místě by bylo dobré si připomenout či ozřejmit aspoň základní fakta o církevních řádech a kongregacích. Na portále cirkev.cz můžeme číst: „Církevní řády (latinsky

Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského
v roce 1950

Vazební fotografie Terezie Edigny Bílkové po jejím zatčení
Státní bezpečností v roce 1952